

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

สถาบันการพัฒนางานพัฒนาชุมชนและสื่อการเรียนรู้สาธารณะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกรมการพัฒนาชุมชน	๑
๑.๑ ปรัชญาการพัฒนาชุมชน	๒
๑.๒ ภารกิจและอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน	๓
๑.๓ โครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชน	๔
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก	๑๑
๒.๑ ความเป็นมา	๑๒
๒.๒ บริบทพื้นที่ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก	๑๓
๒.๓ การให้บริการสถานที่	๒๖
๒.๔ พื้นที่เขตให้บริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก	๓๓
๒.๕ อัตราค่าจ้าง	๓๔
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก	๓๕
๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ด้วย SWOT Analysis	๓๖
๓.๒ การจัดทำกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix	๓๗
ส่วนที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔๑
๔.๑ วิสัยทัศน์	๔๒
๔.๒ พันธกิจ	๔๒
๔.๓ สารระสำคัญแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก	๔๒
ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก	๔๖

ส่วนที่

๑

ข้อมูลพื้นฐาน
ของกรมการพัฒนาชุมชน

๑.๑ ปรัชญาการพัฒนาชุมชน

ปรัชญาการพัฒนาชุมชน

ปรัชญาการพัฒนาชุมชน เป็นหลักความเป็นจริงแห่งชีวิตที่มีความเชื่อมั่นและศรัทธา ในมนุษยชาติว่า มนุษย์ทุกชีวิตมีคุณค่า มีความหมาย มีศักดิ์ศรี มีศักยภาพ มีฐานะแห่งความเป็นมนุษย์ ที่ไม่ควรได้รับการเหยียดหยาม ดูหมิ่น เหยียดหยามจากมนุษย์ด้วยกันเอง มีความสามารถจากการเป็น มนุษย์ที่ควรได้รับการยอมรับ และทำให้ปรากฏเป็นจริงในทางปฏิบัติจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง โดยมนุษย์ทุกคนสามารถพัฒนาได้ถ้าได้รับโอกาส

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, Ph.D. กลาพัฒนากร. ๒๕๖๒

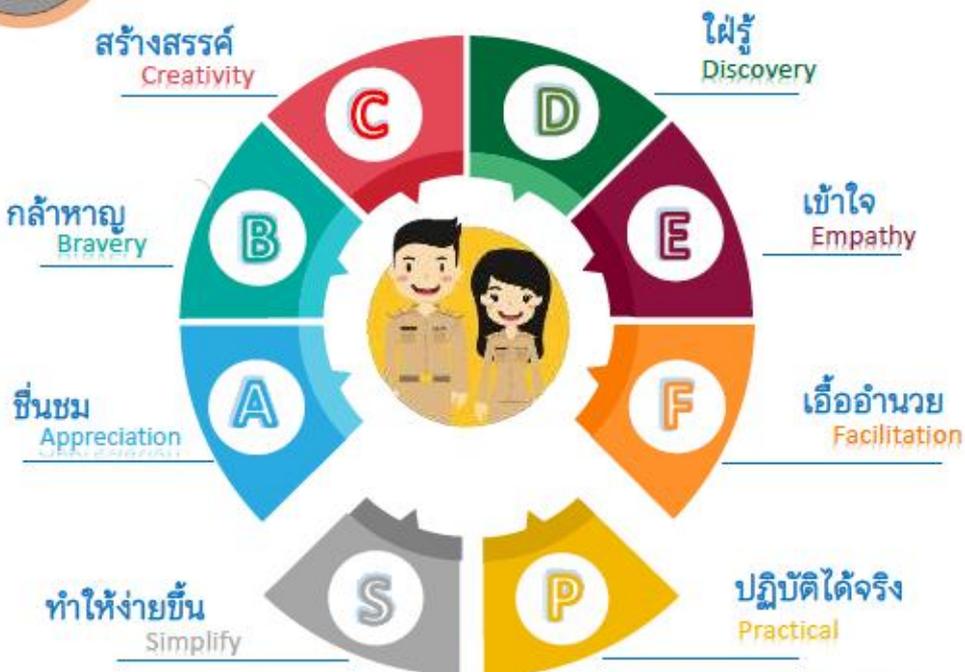
ความหมายการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน หมายถึง วิธีการ หรือ โครงการ หรือ ขบวนการ หรือ กระบวนการ ในการสร้าง เสริมความเข้มแข็งของความสัมพันธ์แนวราบระหว่างคนในชุมชน โดยการพัฒนาจิตสาธารณะ ศักยภาพ และกระบวนการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยการกระทำร่วมกันของคนในชุมชน

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, Ph.D. กลาพัฒนากร. ๒๕๖๒

ค่านิยมองค์การ กรมการพัฒนาชุมชน

๑.๒

ภารกิจและอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน

ภารกิจและอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน

(ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒)

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพโดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนระดับชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชนได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน

๒. จัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความก้าวหน้าและมาตรฐานการพัฒนาของชุมชน

๓. พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การอาชีพ การออม และการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน

๔. สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และการให้บริการข้อมูลสารสนเทศชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในการงานพัฒนาชุมชน และการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน

๖. ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๗. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑.๓

โครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชน

การจัดโครงสร้างส่วนราชการ และการแบ่งงานภายในกรมการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย ๔ ส่วน ดังนี้

๑. **ราชการบริหารส่วนกลาง** ประกอบด้วย
  - ๑) สำนักงานเลขานุการกรม
  - ๒) กองการเจ้าหน้าที่
  - ๓) กองคลัง
  - ๔) กองแผนงาน
  - ๕) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
  - ๖) สถาบันการพัฒนาชุมชน
  - ๗) สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
  - ๘) สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
  - ๙) สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
๒. **ราชการบริหารส่วนภูมิภาค** ประกอบด้วย
  - ๑) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด มีจำนวน ๗๖ แห่ง
  - ๒) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ มีจำนวน ๘๗๘ แห่ง
๓. **หน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน** ประกอบด้วย
  - ๑) กลุ่มตรวจสอบภายใน
  - ๒) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
  - ๓) กลุ่มงานจริยธรรมข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน
  - ๔) ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ทั้ง ๑๑ แห่ง
๔. **หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน** ประกอบด้วย
  - ๑) สำนักตรวจราชการ
  - ๒) สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
  - ๓) กองนิติการ

๑. ราชการบริหารส่วนกลาง

๑. สำนักงานเลขาธิการกรม (สล.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ราชการทั่วไปและราชการที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ
- ❖ ปฏิบัติงานสารบรรณ/ช่วยอำนวยความสะดวก/สื่อสารภาพลักษณ์/เผยแพร่ข่าวสาร/สวัสดิการของกรม
- ❖ งานศูนย์ดำรงธรรมและการจัดการข้อร้องเรียน/ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ
- ❖ ส่งเสริมสนับสนุนงานพระราชพิธี/รัฐพิธี/งานกิจกรรมโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ ว.ป.ร.

๒. กองการเจ้าหน้าที่ (กจ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ บริหารงานทรัพยากรบุคคล/จัดระบบงาน
- ❖ วินัยข้าราชการ/อุทธรณ์และการร้องทุกข์/พิทักษ์ระบบคุณธรรม
- ❖ แสวงหาความร่วมมือด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล/พิจารณาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ

๓. กองคลัง (กค.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ การเงิน/การบัญชี/การบริหารงบประมาณ/การพัสดุ
- ❖ แสวงหาความร่วมมือด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ
- ❖ อาคารสถานที่และยานพาหนะ

๔. กองแผนงาน (กผ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ เสนอแนะ/กำหนดยุทธศาสตร์นโยบาย/แปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ
- ❖ ประสานแผนและงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบาย/แผนแม่บทของกระทรวง/แผนของหน่วยงาน
- ❖ เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ
- ❖ ติดต่อและประสานงานหน่วยงานต่างประเทศ ด้านความช่วยเหลือ/ความร่วมมือ
- ❖ เสนอแนะนโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ในภารกิจที่เกี่ยวข้อง
- ❖ บูรณาการความร่วมมือด้านยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาชุมชน

๕.

ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน (ศสท.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ บริหารพัฒนาและออกแบบระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
- ❖ กำหนดนโยบายและแผนแม่บทการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชน
- ❖ กำหนดรูปแบบ วิธีการและขั้นตอน การจัดเก็บการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
- ❖ กำกับ ดูแลระบบสารสนเทศและระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของกรม
- ❖ พัฒนารูปแบบและสนับสนุนการใช้ประโยชน์สารสนเทศชุมชนในรูปแบบดิจิทัล
- ❖ แสวงหาความร่วมมือด้านการพัฒนาและออกแบบระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

๖.

สถาบันการพัฒนาชุมชน (สพช.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- ❖ บริการทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชน แก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ❖ จัดการความรู้งานพัฒนาชุมชน และเรื่องที่เกี่ยวข้องในภาพรวมของกรมการพัฒนาชุมชน
- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนางานพัฒนาชุมชน และเผยแพร่
- ❖ ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมในงานพัฒนาชุมชน การสร้างเครือข่ายงานวิจัยและนวัตกรรม
- ❖ การดำเนินงานด้านมาตรฐานและจริยธรรมในการวิจัย
- ❖ แสวงหาความร่วมมือ และบูรณาการงานด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล
- ❖ งานวารสารงานวิจัยพัฒนาชุมชน งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา
- ❖ งานการลาศึกษาต่อ และทุนการศึกษาของบุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน งานสหกิจศึกษา ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ

๗.

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน (สทอ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนแม่บท มาตรฐานการบริหารจัดการทุนชุมชน
- ❖ สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาทุนชุมชนและองค์การการเงินชุมชน
- ❖ แสวงหาแหล่งทุนและความร่วมมือการพัฒนา/บริหารจัดการทุนชุมชนและองค์การการเงินชุมชน
- ❖ พัฒนารูปแบบและวิธีการด้านการขยายกิจกรรมของชุมชนเพื่อพัฒนาระบบทุนชุมชน
- ❖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยกลไกกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- ❖ พัฒนาตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาทุนชุมชน

๘.

สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน (สทว.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพและวิสาหกิจชุมชน
- ❖ ประสานงานโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและผลิตภัณฑ์ชุมชน
- ❖ ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมผู้ผลิตผู้ประกอบการ และบริการของชุมชน
- ❖ สร้างสรรค์นวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมการตลาด
- ❖ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตผู้ประกอบการด้านการตลาด ส่งเสริมชุมชนจัดการท่องเที่ยว
- ❖ แสวงหา/บูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

๙.

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (สสข.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการชุมชน
- ❖ เสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน
- ❖ กำหนดรูปแบบ/สนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน และบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล
- ❖ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ กำหนดและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน รูปแบบ วิธีการประเมินรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน
- ❖ งานกองทุนพัฒนาเด็กชนบทในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ❖ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ
- ❖ แสวงหา บูรณาการความร่วมมือด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

๒. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (สพจ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด
- ❖ จัดทำและบูรณาการแผนงาน/โครงการรองรับแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด
- ❖ ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และประสานงานพัฒนาชุมชนในจังหวัด
- ❖ กำหนด กำกับดูแล ให้คำแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
- ❖ ดำเนินการเกี่ยวกับการแสวงหาความร่วมมือด้านการพัฒนาชุมชนในจังหวัด

๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (สพอ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำยุทธศาสตร์และกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนระดับอำเภอ
- ❖ บริหารงานพัฒนาชุมชนตามภารกิจพื้นฐานและยุทธศาสตร์ของกรมการพัฒนาชุมชนและบริหารการพัฒนาอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำเภอ
- ❖ บูรณาการแผนงาน/โครงการ และการทำงานให้เป็นไปแนวทางการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด
- ❖ วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน พัฒนาสัมมาชีพชุมชน พัฒนาหมู่บ้านไปสู่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชน เศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนากองทุนชุมชน องค์การการเงินชุมชน บริหารจัดการทุนชุมชน ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนแม่ของแผ่นดิน กองทุนพัฒนาเด็กชนบท ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- ❖ สนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ
- ❖ ดำเนินการจัดการความรู้ สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาศักยภาพชุมชน ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน
- ❖ สนับสนุนการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ประสานและสนับสนุนการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลพื้นฐานระดับครัวเรือน หมู่บ้าน ชุมชน (ข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช. ๒ค) ให้บริการและ สนับสนุนข้อมูลสารสนเทศให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ทันสมัย ทันต่อสถานการณ์
- ❖ รายงานผลการดำเนินงานตามภารกิจพื้นฐาน และยุทธศาสตร์ของกรมการพัฒนาชุมชน
- ❖ ประสานความร่วมมือและปฏิบัติงานร่วมกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน

๓. หน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

๑.

กลุ่มตรวจสอบภายใน (ตภ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ตรวจสอบการดำเนินงานภายในกรม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม
- ❖ รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงินและการบัญชีของกรม
- ❖ ดำเนินการเกี่ยวกับการบูรณาการความร่วมมือด้านการตรวจสอบภายใน

๒.

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ พัฒนาการบริหารของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า
- ❖ รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ
- ❖ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการ
- ❖ แสวงหาความร่วมมือเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ

๓.

กลุ่มงานจริยธรรมข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน (คจ.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ พัฒนาระบบเครื่องมือและกลไกที่จะสนับสนุนการส่งเสริมจริยธรรมในส่วนราชการ
- ❖ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาข้าราชการให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักเรื่องคุณธรรม จริยธรรม
- ❖ ให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนะนโยบายและมาตรการด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และการยกระดับธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริตของส่วนราชการ
- ❖ จัดทำข้อกำหนดจริยธรรมหรือพฤติกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำของข้าราชการที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจของส่วนราชการ
- ❖ รณรงค์ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน
- ❖ ดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรม การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบของเจ้าหน้าที่ และกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน
- ❖ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อกำหนดจริยธรรม เสนอต่อ ก.พ.

๔.

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน (ศพช.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ รับผิดชอบในเขตพื้นที่การให้บริการตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดเกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนาระบบบริการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาชุมชน งานฝึกอบรมและให้บริการด้านการฝึกอบรม
- ❖ การตรวจติดตามการปฏิบัติราชการกรม
- ❖ งานสนับสนุนการจัดการความรู้ งานพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะทางและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔. หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน

๑.

สำนักตรวจราชการ (สตร.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ ออกแบบระบบติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงมหาดไทย ภารกิจและยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน
- ❖ จัดทำระบบ/แผน/รายงานการตรวจราชการของกรมการพัฒนาชุมชน และประสานการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรม
- ❖ ศึกษา วิเคราะห์และดำเนินการในฐานะฝ่ายเลขานุการของผู้ตรวจราชการกรม ประมวล วิเคราะห์ และเสนอผลการตรวจราชการต่อผู้บริหาร
- ❖ ประสานการตรวจราชการกับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ❖ ประสานข้อมูลและสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร และผู้ตรวจราชการกรม เพื่อการตรวจและติดตามงานของกรม

๒.

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สทส.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ บริหารกองทุนเหเป็นเบตามวตฤประสงค เนการเป็นแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ การพัฒนาศักยภาพ คุณภาพชีวิตของสตรี องค์กรสตรีและผู้ด้อยโอกาส
- ❖ ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงานประจำปีค่าของงบประมาณ ประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ❖ กำหนดข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทาง การดำเนินงานกองทุนและบริหารจัดการหนี้ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับ หน่วยงานอื่นของรัฐและองค์กรต่าง ๆ ในการ บริหารงานกองทุน
- ❖ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของกองทุน รายงานฐานะทาง การเงินกองทุน สรุปผลการดำเนินงานรายงานต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาท สตรี และคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

๓.

กองนิติการ (กน.)

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

- ❖ งานระเบียบและกฎหมาย/งานนิติกรรมสัญญา/งานสอบสวน ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่อง ร้องเรียน งานความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
- ❖ ดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน
- ❖ บังคับคดีและใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และให้คำปรึกษาความเห็นทางด้านกฎหมาย/ เผยแพร่ให้ความรู้ทางด้านกฎหมาย

ส่วนที่

๒

ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ศึกษา
และพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

๒.๑ ความเป็นมา

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ได้มีการปรับเปลี่ยนศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ ๖ เป็น “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก “ เป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง สังกัดสถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย มีบทบาทภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการดำเนินงาน ตามนโยบายและยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยและพัฒนา พัฒนาหลักสูตร และพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ให้บริการด้านวิชาการ ให้คำปรึกษา สนับสนุนให้เกิดการจัดการความรู้ในงานพัฒนาชุมชน พัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อส่งเสริม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาชุมชน มีพื้นที่เขตบริการในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ จำนวน ๙ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดตาก สุโขทัย กำแพงเพชร พิษณุโลก นครสวรรค์ พิจิตร อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ปัจจุบันมีพื้นที่ จำนวน ๑๖๒ ไร่ ๓ งาน ๒๖.๗ ตารางวา ได้มีการพัฒนาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้พื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล พื้นที่จำนวน ๓๙.๙ ไร่ ได้พัฒนาพื้นที่โคก หนอง นา ศูนย์นวัตกรรม ในส่วนของพื้นที่อาคารฝึกอบรม หอพัก ได้มีการพัฒนา ปรับปรุง ให้มีความพร้อมในการให้บริการ ฝึกอบรม และการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีห้องสมุดเพื่อสืบค้นข้อมูล หาความรู้ให้บริการแก่ผู้สนใจ มีผังเส้นทาง การเรียนรู้ภายในบริเวณศูนย์ฯ มีฐานการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้แก่ ฐาน การเรียนรู้ตามหลักกิจกรรมธรรมชาติ จำนวน ๙ ฐาน ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๗ ฐาน ฐานการเรียนรู้ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๓ ฐาน และที่สำคัญในการพัฒนาพื้นที่เพาะปลูกให้เป็นแปลงสาธิต ทดลอง ฝึกปฏิบัติ และสร้างสวัสดิการให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน โดยการปลูกพืชหลากหลายชนิดป่าสามอย่างประโยชน์ ลืออย่าง และพันธุ์ไม้ ๕ ระดับ พืชผักสมุนไพร เช่น กล้วย ใฝ่หลากหลายสายพันธุ์ ชะอม ตะไคร้ แคน มะเขือ มะเขือพวง พริก มะม่วง มะนาว นาข้าว กระชาย และ พืชผักสวนครัว เป็นต้น จึงทำให้เกิดการบริการที่หลากหลาย และใช้ ประโยชน์จากพื้นที่ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลกอย่างคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุด

ตามคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนที่ ๒๔๒๒/๒๕๖๗ เรื่อง การจัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน” ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ ซึ่งอ้างอิงคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนที่ ๒๔๒๑/๒๕๖๗ เรื่อง “แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งการจัดโครงสร้างส่วนราชการและการแบ่งงานภายในกรมการพัฒนาชุมชน ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๗” ได้ปรับปรุงโครงสร้างและแบ่งโครงสร้างภายในของสถาบันกรมการพัฒนาชุมชนนั้น โดยเพื่อให้การบริหารราชการของกรมการพัฒนาชุมชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ สอดคล้องกับบทบาทภารกิจในปัจจุบัน และเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และข้อ ๒(๗) ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงจัดตั้งส่วนราชการภายในเพิ่มเติม ระดับกอง ชื่อ “ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน” ชื่อย่อ “ศพช.” รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่การให้บริการตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดเกี่ยวกับงานวิจัยและพัฒนา และการบริการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาชุมชน งานฝึกอบรมและให้บริการด้านการฝึกอบรม การตรวจติดตามการปฏิบัติราชการ งานสนับสนุน การจัดการความรู้งานพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะทางและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย โดยแบ่งโครงสร้างภายใน ออกเป็น ๓ กลุ่มงาน ๑ ฝ่าย ดังนี้

- กลุ่มงานบริการทางวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ งานสนับสนุนพัฒนาศักยภาพประชาชน ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กรชุมชน เครือข่าย งานเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ งานส่งเสริมการเรียนรู้สาธารณะ งานผลิตสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชน งานให้บริการทางวิชาการ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

- กลุ่มงานตรวจราชการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานติดตาม และตรวจราชการ งานตรวจสอบข้อเท็จจริง สวนสอบสวนเชิงพื้นที่ งานให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ สร้างความรู้ความเข้าใจนโยบายและภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนและที่กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

- กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประสานแผนและยุทธศาสตร์ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ งานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้สาธารณะ งานสนับสนุนการจัดการความรู้ งานพัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะทางเฉพาะพื้นที่ งานศูนย์สารคดี และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

- ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานอำนวยการและบริหารทั่วไป งานจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุ งานอาคารสถานที่และยานพาหนะ และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒ บริบทพื้นที่ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก เดิมใช้ชื่อว่าศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ ๖ ในปี ๒๕๒๒ ได้ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ทุ่งเขาสมอแคลง บ้านเขาสมอแคลง ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๒๑๕ ไร่ ภายหลังได้แบ่งแยกให้สำนักงานประปาเขต ๑๐ (ปัจจุบันคือสำนักงานประปาส่วนภูมิภาค สาขาวังทอง) เพื่อตั้งสำนักงาน จำนวน ๖๐ ไร่ และถ่ายโอนพื้นที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง จำนวน ๑ ไร่ ๒ งาน ปัจจุบันคงเหลือพื้นที่อยู่ทั้งสิ้น ๑๖๒ ไร่ ๓ งาน ๒๖.๗ ตารางวา ซึ่งก่อนที่จะมาทำการรังวัดปักเขต ได้มีราษฎรบ้านเขาสมอแคลงได้มีการก่อตั้งบ้านเรือน และใช้ที่ดินประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน อยู่ก่อนแล้ว จำนวน ๑๘ ครัวเรือน หลังจากได้ดำเนินการประณีประนอมกับราษฎรให้หรือถอนบ้านออกไปจากพื้นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ที่จำเป็นในระยะแรก ได้แก่

๑. อาคารเรือนอำนวยการ จำนวน ๑ หลัง
๒. โรงอาหาร ทรง ๘ เหลี่ยม จำนวน ๑ หลัง
๓. โรงครัว จำนวน ๑ หลัง
๔. อาคารฝึกอบรม (ห้องประชุม) จำนวน ๑ หลัง
๕. เรือนแถวที่พักคนงาน ขนาด ๖ ครอบครัว จำนวน ๑ หลัง

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๒ ได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่บางส่วนซึ่งยังคงเป็นไร่นา จัดสร้างสนามฟุตบอล และปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ และดำเนินการจัดของงบประมาณก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เพิ่มเติม ได้แก่

๑. อาคารหอพัก จำนวน ๑ หลัง
๒. บ้านพักข้าราชการ ระดับ ๒-๔,๕-๖ รวม ๒ หลัง
๓. ต่อเติมอาคารอำนวยการ จัดทำห้องประชุม จำนวน ๑ หลัง
๔. อาคารศูนย์รวมผลิตภัณฑ์กลุ่มสตรี จำนวน ๑ หลัง
๕. บ้านพักคนงานเดี่ยว จำนวน ๑ หลัง
๖. เรือนแถวที่พักพนักงานลูกจ้าง ขนาด ๕ ครอบครัว จำนวน ๑ หลัง
๗. อาคารโรงเก็บเครื่องจักรกล จำนวน ๑ หลัง
๘. อาคารโรงซ่อมเครื่องจักรกล จำนวน ๑ หลัง
๙. อาคารจอดรถยนต์ ขนาดจอดได้ ๖ คัน จำนวน ๑ หลัง
๑๐. โรงเรือนเลี้ยงสัตว์สาริต จำนวน ๑ หลัง

ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ – ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการก่อสร้าง และปรับปรุงอาคารต่าง ๆ เพิ่มเติม คือ

๑. อาคารอำนวยการ ๒ ชั้น (หลังใหม่) จำนวน ๑ หลัง
๒. บ้านพักข้าราชการ ระดับ ๑-๒ จำนวน ๓ หลัง
๓. บ้านพักข้าราชการ ระดับ ๓-๔ จำนวน ๕ หลัง
๔. บ้านพักข้าราชการ ระดับ ๕-๖ จำนวน ๔ หลัง
๕. บ้านพักข้าราชการ ระดับ ๗-๘ จำนวน ๒ หลัง
๖. บ้านพักข้าราชการระดับ ๙ จำนวน ๑ หลัง
๗. บ้านพักคนงาน ๒ ครอบครัว จำนวน ๓ หลัง
๘. บ้านพักคนงาน ๖ ครอบครัว จำนวน ๑ หลัง
๙. อาคารหอพัก ๒ ชั้น จำนวน ๒ หลัง
๑๐. อาคารหอประชุม/อาคารฝึกอบรม จำนวน ๒ หลัง
๑๑. อาคารโรงอาหาร จำนวน ๒ หลัง
๑๒. อาคารอเนกประสงค์ จำนวน ๑ หลัง
๑๓. โรงเก็บรถ จำนวน ๕ หลัง
๑๔. โรงเก็บเครื่องจักรกล จำนวน ๒ หลัง
๑๕. ป้อมยาม จำนวน ๑ หลัง
๑๖. ระบบประปา จำนวน ๑ แห่ง
๑๗. ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ความยาว ๑,๕๒๕ เมตร, ความยาว ๘๐๐ เมตร, และความยาว

๓๐๕ เมตร จำนวน ๓ สาย

๑๘. รั้วคอนกรีต ขนาดสูง ๒.๐๐ เมตร ยาว ๑,๙๓๕ เมตร
๑๙. ศาลารวมน้ำใจ จำนวน ๑ หลัง (ไม่ใช้งบประมาณราชการ)

๒๐. ถังเก็บน้ำ คสล. ขนาดจุ ๕๐ ลบ.ม. จำนวน ๑ ถัง
๒๑. สะพานทางเดิน คสล. ความยาว ๘๐ เมตร และความยาว ๗๙ เมตร จำนวน ๒ เส้น
๒๒. รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๓ สาย
๒๓. หลังคาคลุมทางเดินพร้อมทางเชื่อมระหว่างอาคาร จำนวน ๑ แห่ง
๒๔. โดมอเนกประสงค์ จำนวน ๑ แห่ง

ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้ถ่ายโอนอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ หลัง พร้อมที่ดิน จำนวน ๑ ไร่ ๒ งาน ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามภารกิจ

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้มีการปรับโครงสร้างจากศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการเขตที่ ๖ เป็นศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๖) ได้มีการก่อสร้างและปรับปรุงในด้านอาคารสถานที่ ต่าง ๆ ดังนี้

๑. ก่อสร้างสะพานทางเดิน จำนวน ๒ จุด ได้แก่ ทางเดินระหว่างอาคารฝึกอบรม ถึงหอพักเพื่อไฟฟ้า และจากด้านหน้าอาคารฝึกอบรม ถึงตึกอำนวยการหลังเก่า
๒. ปรับปรุงอาคารฝึกอบรม จำนวน ๑ แห่ง
๓. ปรับปรุงระบบไฟฟ้า และทาสีอาคารอำนวยการ ๒ ชั้น (หลังใหม่) จำนวน ๑ แห่ง
๔. ปรับปรุงระบบไฟฟ้า อาคารอำนวยการ (หลังเก่า) จำนวน ๑ แห่ง
๕. ปรับปรุงทาสีอาคารหอพัก จำนวน ๓ แห่ง
๖. ก่อสร้างห้องน้ำขนาด ๘ ห้อง จำนวน ๑ แห่ง
๗. ปรับปรุงบ้านพักข้าราชการ จำนวน ๑๕ หลัง
๘. ก่อสร้างอาคารโรงอาหาร จำนวน ๑ แห่ง
๙. ก่อสร้างอาคารหอพัก ๒ ชั้น ขนาด ๓๒ ห้อง จำนวน ๑ หลัง (หอพักสรลงสองแคว)
๑๐. ก่อสร้างอาคารหอประชุม ขนาด ๒๕๐ ที่นั่ง จำนวน ๑ หลัง (หอประชุมลิริสองแคว)
๑๑. ก่อสร้างอาคารหอพัก ๒ ชั้น ขนาด ๓๒ ห้อง จำนวน ๑ หลัง (หอพักสรลงสองแคว ๒)
๑๒. ปรับปรุงโรงจอดรถยนต์ จำนวน ๑ แห่ง
๑๓. ก่อสร้างโรงจอดรถยนต์ จำนวน ๒ แห่ง
๑๔. ก่อสร้างอาคารโรงอาหาร ขนาด ๑๒๐ ที่นั่ง จำนวน ๑ แห่ง (โรงอาหารดาวเรือง)
๑๕. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ความยาว ๘๐๐ เมตร และความยาว ๓๐๕ เมตร
๑๖. ก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน ๓ สาย
๑๗. ก่อสร้างหลังคาคลุมทางเดินพร้อมทางเชื่อมระหว่างอาคาร จำนวน ๑ แห่ง
๑๘. ก่อสร้างโดมอเนกประสงค์ จำนวน ๑ แห่ง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้มีการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่มีชีวิตภายใต้ชื่อ โครงการอุทยานเรียนรู้พอเพียงตามรอยพ่อแบบ พช. เฉลิมพระเกียรติ โดยใช้แนวคิดที่ “คนใกล้เห็นคุณค่า คนไกลอยากรู้จักและใช้ประโยชน์” โดยให้บุคลากรภายในศูนย์ และเครือข่ายผู้นำเศรษฐกิจพอเพียง ได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมฐานเรียนรู้ ห้องเรียนรู้ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันกิจกรรมที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ ดังนี้

๑. ป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง
๒. สวนผลไม้ (มะม่วง, ส้มโอ)
๓. สวนผักหวาน
๔. สวนตะไคร้

๕. สวนช่อมและพืชผักสวนครัว
๖. สวนกล้วยมหัสจรรย์
๗. ป่าสัก
๘. นาข้าว
๙. ฐานเรียนรู้ตามรอยพ่อแบบ พช. เฉลิมพระเกียรติ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับงบประมาณตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการโครงการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์ระบบเศรษฐกิจพอเพียง ได้กำหนดกิจกรรมฐานเรียนรู้ ๕ ฐาน ดังนี้

๑. คนรักทุ้ง
๒. คนรักแม่ธรณี
๓. คนเอาถ่าน
๔. คนรักน้ำ
๕. คนรักป่า

นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับงบประมาณกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ฝึกอบรมประชาชน กิจกรรมที่ ๑ การเตรียมความพร้อมศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมย่อย ๑.๒ พัฒนาฐานการเรียนรู้ มีฐานการเรียนรู้หลัก เพิ่มเติม ได้แก่

๑. น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น
๒. คนรักสุขภาพ (น้ำสกัดสมุนไพร)
๓. คนมีน้ำยา
๔. การถนอมอาหาร
๕. สารพัดดอก
๖. คนมีไฟ (แก๊สชีวภาพ)

และมีฐานเรียนรู้ย่อยตามความต้องการของผู้รับบริการ ประกอบด้วย

๑. ฐานคนรักวัว
๒. ฐานการเลี้ยงไก่ไข่
๓. ฐานการเลี้ยงไก่สวยงาม (เหลือหางขาว)
๔. ฐานการปลูกผักกูด
๕. ฐานการเลี้ยงปลาตุ๊ก
๖. ฐานการเลี้ยงกบ
๗. ฐานปลูกผักผักไฮโดรโปนิกส์
๘. ฐานการปลูกผักปลอดภัย
๙. ฐานการปลูกตะไคร้
๑๐. ฐานการปลูกมะนาววงบ่อ
๑๑. ฐานการเลี้ยงไส้เดือน
๑๒. ฐานการเพาะเห็ดนางฟ้า
๑๓. ฐานการปลูกไผ่หวาน/ไผ่กิมชุง

๑๔. ฐานการปลูกแก้วมังกร
๑๕. ฐานเตาเผาถ่านเก็บน้ำส้มควันไม้
๑๖. ฐานการทำปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง
๑๗. ฐานการทำน้ำยาอเนกประสงค์
๑๘. ฐานการปลูกกล้วยหอม
๑๙. ฐานแปลงผักกึ่งกึ่ง
๒๐. ฐานมะม่วงแก้วและโชคอนันต์

ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับงบประมาณ จากกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ดำเนินโครงการขับเคลื่อนพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ “โคก หนอง นา โมเดล” ขนาดพื้นที่ ๓๙.๙ ไร่ ซึ่งศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ทำการออกแบบพื้นที่ และดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยมีการขุดสระเป็นรูปตัว C ขนาด ๔,๗๒๕ ลูกบาศก์เมตร รูปตัว L ขนาด ๔,๖๗๕ ลูกบาศก์เมตร และสระรูปตัว T ขนาด ๕,๕๔๔ ลูกบาศก์เมตร โดยในพื้นที่ ๓๙.๙ ไร่ โดยได้มีการบริหารจัดการพื้นที่ตามบริบทของพื้นที่ ภายใต้รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ดังนี้

๑. พื้นที่โคก

๑.๑ มีการจัดทำแปลงเพาะขยายพันธุ์กล้วยหายาก จำนวน ๓๐ สายพันธุ์ ตัวอย่างเช่น กล้วยหิน กล้วยขนุน กล้วยสายน้ำผึ้ง กล้วยนาคน เป็นต้น และบริเวณหัวคันนาและบริเวณรอบคันสระยังปลูกกล้วยพื้นถิ่นของจังหวัดพิษณุโลกนั่นก็คือ กล้วยน้ำว้าสายพันธุ์มะลิอ่อน

๑.๒ มีการปลูกต้นไม้ยืนต้นทั้งไม้ป่าและไม้ผล เช่น ยางนา ยางแดง มะฮอกกานี กระถิน เทพา กระถินณรงค์ มะม่วง ไข่ สะเดา ฝรั่ง มะยงชิด มังคุด ละมุดดินเดีย ขนุน เป็นต้น

๑.๓ มีการปลูกพืชสมุนไพร เช่น ขมิ้น ไพร ฟ้าทะลายโจน การบูรต้น อบเชย เพชรสังฆาต

๑.๔ มีการปลูกพืชผักสวนครัว เช่น ชะอม มะเขือ พริก กระชาย มะนาว อัญชัน กระเจี๊ยบ ถั่วพู เป็นต้น

๒. พื้นที่หนอง

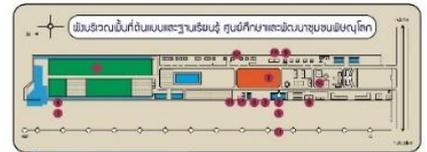
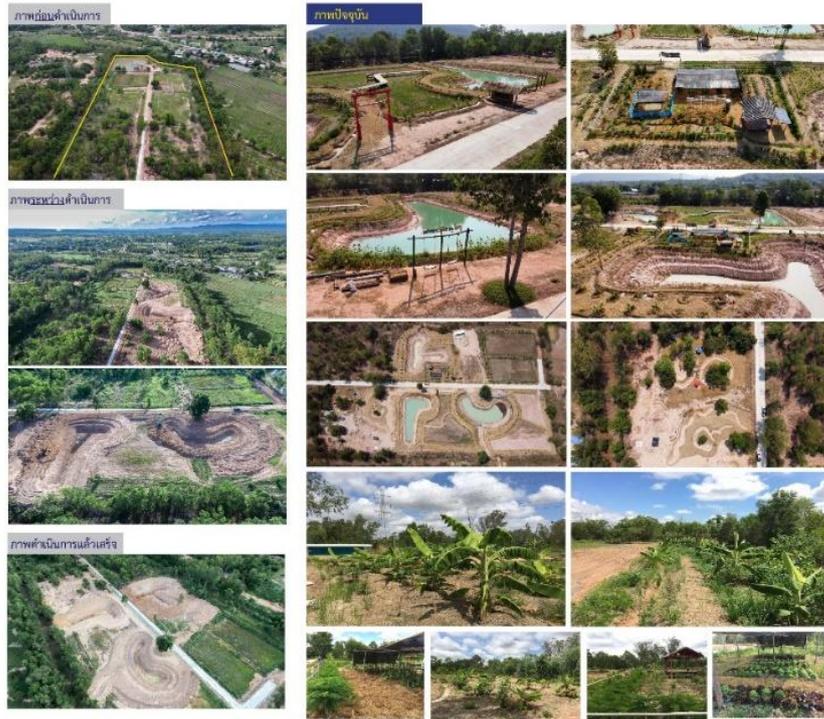
มีสระน้ำที่เป็นสระน้ำต้นทุนเดิมอยู่แล้วซึ่งมีขนาดประมาณ ๕ ไร่ และมีสระน้ำ ที่ขุดเพิ่มจาก โครงการขับเคลื่อนพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ “โคก หนอง นา โมเดล” จำนวน ๓ แห่ง มีคลองไส้ไก่เพื่อกักเก็บน้ำและกระจายความชุ่มชื้นภายในพื้นที่

๓. พื้นที่นา มีพื้นที่นาจำนวน ๖ แปลง โดยแบ่งเป็น

๓.๑ นาข้าว จำนวน ๔ แปลง รวมพื้นที่ประมาณ ๓ ไร่

๓.๒ นาบัวสวยงาม จำนวน ๒ แปลง รวมพื้นที่ประมาณ ๑ ไร่

พื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่
ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล
 ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก
 พื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตฯ ทั้งหมด 39.9 ไร่

ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมการพัฒนารัฐบาลชุมชน ในการปรับปรุง ก่อสร้างภายในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ดังนี้

๑. ปรับปรุงโรงจอดรถ งบประมาณ ๕๒๓,๐๐๐ บาท กรมการพัฒนารัฐบาลชุมชน ผู้จัดจ้าง
๒. ก่อสร้างป้ายและประตูทางเข้า-ออก ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๕๘๒, ๔๙๙ บาท กรมการพัฒนารัฐบาลชุมชน ผู้จัดจ้าง
๓. ก่อสร้างลานกิจกรรมกลางแจ้ง งบประมาณ ๔๔๐,๐๐๐ บาท กรมการพัฒนารัฐบาลชุมชน ผู้จัดจ้าง
๔. ก่อสร้างป้อมยาม งบประมาณ ๒๔๔,๐๐๐ บาท ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ผู้จัดจ้าง
๕. ปรับปรุงอาคารหอประชุม ๒๕๐ ที่นั่ง(สิริสองแคว) งบประมาณ ๒๑๑,๐๐๐ บาท ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ผู้จัดจ้าง
๖. ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กความยาว ๓๖.๕๐ เมตร งบประมาณ ๑๑๐,๕๐๐ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมการพัฒนารัฐบาลชุมชน ในการปรับปรุง ก่อสร้างภายในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ดังนี้

๑. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านพักข้าราชการ บ้านระดับ ๙ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๑๐,๘๐๐ บาท
๒. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบท่อประปาอาคารหอพักสรวงสองแคว ๑ ห้อง VIP ๑ – VIP ๔ และห้อง ๑๑๖ ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๑๘,๔๒๐ บาท
๓. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารหอพักสรวงสองแคว ๒ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๑๐,๖๐๐ บาท
๔. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารหอพักสรวงสองแคว ๒ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๒๓,๙๐๐ บาท

๕. โครงการปรับปรุงอาคารหอประชุม ขนาด ๒๕๐ ที่นั่ง (หอประชุมสิริสองแคว) ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๔๙,๘๐๐ บาท
๖. โครงการปรับปรุงรั้วศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๘๓,๐๐๐ บาท
๗. โครงการปรับปรุงบ้านพักข้าราชการ (บ้านพักระดับ ๙) ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท
๘. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทางเข้า - ออก ขนาดกว้าง ๕ เมตร ยาว ๔๘.๕๐ เมตร ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก งบประมาณ ๒๔๙,๘๐๐ บาท
๙. โครงการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ แบบแยกส่วน ชนิดแขวนฝ้าเพดาน จำนวน ๒ เครื่อง งบประมาณ ๒๔๙,๘๐๐ บาท
๑๐. โครงการจัดจ้างบำรุงรักษาระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้อาคารหอพัก ๒ ชั้น ๓๒ ห้อง จำนวน ๒ หอ งบประมาณ ๒๔๙,๘๐๐ บาท

ที่ตั้งและขอบเขตที่ดิน

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ตั้งอยู่เลขที่ ๘๐๗ หมู่ที่ ๘ บ้านเขาสมอแครง ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ สายพิษณุโลก - หล่มสัก ที่ตั้งอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอวังทอง ประมาณ ๔ กิโลเมตร ที่ดินของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก เป็นส่วนหนึ่งของที่ดินราชพัสดุ จำนวน มีรั้วรอบบริเวณที่ตั้ง

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ที่นาของราษฎร หมู่ที่ ๘ ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ สำนักงานประปาภูมิภาค จังหวัดพิษณุโลก
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งวังทอง

สภาพทั่วไปของพื้นที่

จากผลการวิเคราะห์สภาพดินของสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก พบว่า เป็นกลุ่มชุดดินที่ ๔๐ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยมีความลาดชัน ๐-๒ % ภูมิสัณฐาน ลานตะพัก เขียงเนิน หรือบริเวณพื้นที่เหลือคางจากการกัดกร่อน วัตถุต้นกำเนิดดิน ตะกอนน้ำ ที่มีวัตถุกำเนิดมาจากหินตะกอนเนื้อหยาบพวกหินทราย การระบายน้ำได้ดี การซึมผ่านของน้ำ ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางข้อจำกัด เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำสำหรับพืชในฤดูเพาะปลูก และเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย ดังตาราง

ความลึก	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอึดตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่ เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ของ ดิน
๐-๒๕	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
๒๕-๕๐	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
๕๐-๑๐๐	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ลักษณะของพื้นที่

←	อาคารสำนักงาน Office Building	120 M
←	หอพักสรลงสองแคว 1 1st Saluang Songkhwae Dormitory	120 M
←	หอพักสรลงสองแคว 2 2nd Saluang Songkhwae Dormitory	90 M
↑	โรงอาหารราชพฤกษ์ Ratchaphruek Canteen	200 M
↑	โรงอาหารดาวเรือง Daorueang Canteen	250 M
↑	อาคารฝึกอบรมนตรี Nonsi Training Center	200 M
↑	หอพักชงโค Chongkho Dormitory	250 M
↑	หอพักเฟื่องฟ้า Feuangfa Dormitory	270 M
↑	หอประชุมสิริสองแคว Siri Songkhwae Auditorium	220 M
↑	อาคารอเนกประสงค์ Multi-Purpose Building	300 M

มีอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ดังนี้

สภาพพื้นที่เดิม

สภาพพื้นที่ปัจจุบัน

อาคารที่พักรถสองแคว ที่พัก ๓๒ ห้อง

อาคารที่พักรถสองแคว ๒ ที่พัก ๓๒ ห้อง

หอพักเฟื่องฟ้าเฟื่องฟ้า จำนวน ๕๐ เตียง

หอพักชงโค จำนวน ๕๘ เตียง

หอพักยี่โถ

ห้องประชุมลิริสองแคว ๒๕๐ ที่นั่ง

อาคารฝึกอบรมนทรี

ร้านอาหารดาวเรือง

ร้านอาหารราชพฤกษ์

บ้านพักรับรอง

บ้านพักเจ้าหน้าที่

บ้านพักเจ้าหน้าที่

บ้านพักเจ้าหน้าที่

สะพานของพ่อ

ตึกอำนวยการ

๒.๓ การให้บริการสถานที่
๒.๓.๑ ด้านอาคารสถานที่

การให้บริการอาคารสถานที่

- หอประชุมสิริสองแคว ขนาด ๒๕๐ ที่นั่ง ๑ หลัง
- อาคารฝึกอบรณนตรี ขนาด ๑๒๐ ที่นั่ง ๑ หลัง
- อาคารหอพักสรวงสองแคว ความจุ ๖๔ ห้อง จำนวน ๒ หลัง (มาตรฐานโรงแรม)
- อาคารหอพักรวม ๓ หลัง
- อาคารโรงอาหาร ขนาด ๑๒๐ ที่นั่ง จำนวน ๒ หลัง

๒.๓.๒ ด้านฐานเรียนรู้

หลังจากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลกได้มีการพัฒนาพื้นที่ตามโครงการขับเคลื่อนพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักทฤษฎีใหม่ “โคก หนอง นา โมเดล” ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการปรับปรุงพัฒนาฐานเรียนรู้จนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ.๒๕๖๘) มีฐานเรียนรู้ ดังนี้

ฐานเรียนรู้ตามหลักกิจกรรมธรรมชาติ ๑๐ ฐานเรียนรู้ ได้แก่

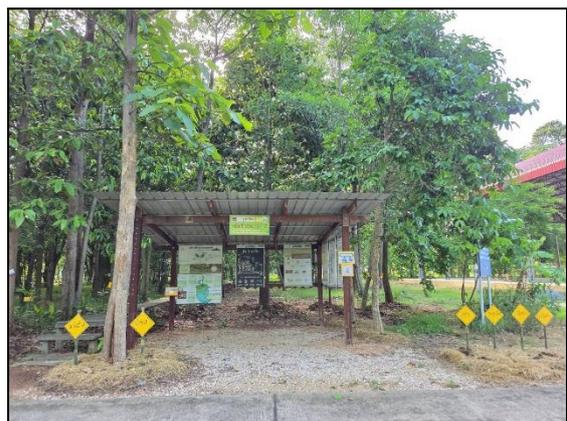
๑) ฐานคนติดดิน

๒) ฐานคนรักษน้ำ

๓) ฐานหลักกิจกรรมธรรมชาติ

๔) ฐานคนรักแม่ธรณี น้ำหมักชีวภาพ

๕) ฐานคนเอาถ่าน

๖) ฐานคนรักสุขภาพ

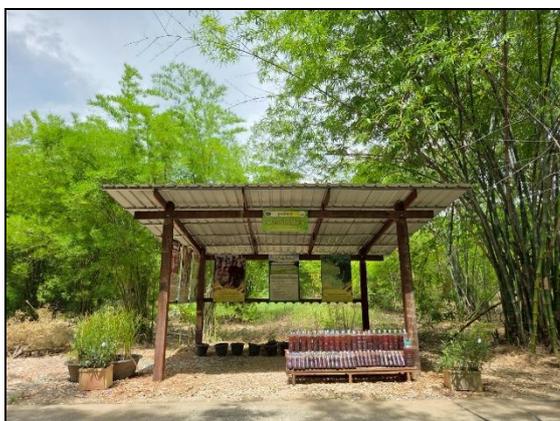
๗) ฐานคนหัวเห็ด

๘) ฐานหัวคั้นนาทองคำ

๙) ฐานคนรักแม่โพสพ

๑๐) ฐานคนมีไฟ

ฐานเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๗ ฐานการเรียนรู้

๑) ฐานคนมีน้ำยา

๒) ฐานการเรียนรู้การอนุรักษ์และพัฒนาไก่พื้นเมือง

๓) ฐานการปลูกผักกูด

๔) ฐานการเรียนรู้กบในกระชัง

๕) ฐานการเรียนรู้ไข่อาร์มรดี

๖) ฐานการเรียนรู้แห่นแดง

๗) ฐาน บ้านพอเพียง Model ๓๐ ตารางวา

ฐานเรียนรู้โครงการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้

๑) ฐานเรียนรู้พืชพื้นถิ่นหายาก และสมุนไพรพื้นถิ่น

๒) ฐานเรียนรู้กองทุนเมล็ดพันธุ์พืช

๓) ฐานเรียนรู้แปลงปลูกป่ารักษาทรัพยากร

๔) ฐานเรียนรู้แปลงกล้วยน้ำหว้ามะลิอ่อน

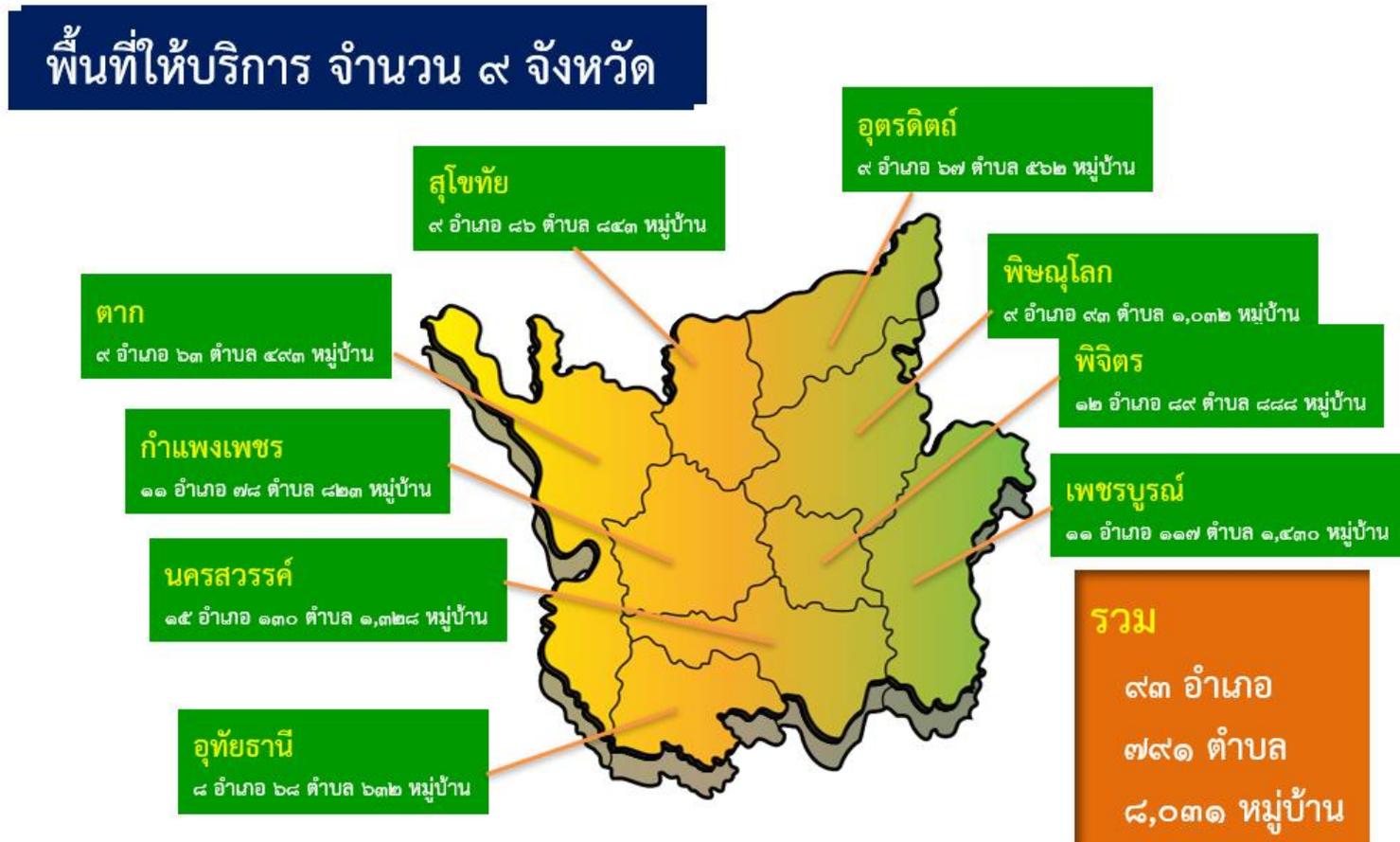

๕) ฐานเรียนรู้แปลงถั่มตำ

๒.๔ พื้นที่เขตให้บริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

เขตพื้นที่ให้บริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก จำนวน ๙ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดพิษณุโลก กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร สุโขทัย อุตรดิตถ์ และจังหวัดอุทัยธานี

๒.๕ อัตรากำลัง

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน จำนวนทั้งสิ้น ๒๙ คน (ณ กันยายน ๒๕๖๘) ประกอบด้วย ข้าราชการ จำนวน ๑๕ คน พนักงานราชการ จำนวน ๓ คน ลูกจ้างประจำ จำนวน ๑ คน และลูกจ้างเอกชน จำนวน ๑๐ คน

โครงสร้างบุคลากร

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

นางสาววรรีตรา ไสภาค
ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

นางเตือนใจ จุ้นจันทร์
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มงานตรวจราชการ

นางสาวดิเรก อ่อนตา
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการทางวิชาการ

นายกิตติศักดิ์ รุ่งสาง
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่

นางเตือนใจ จุ้นจันทร์
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ปฏิบัติหน้าที่
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

นางสาวดิเรก บุนยาสี
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

นางสาวช่อเพชรรัตนา ปานไท้
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

นางสาวชัชชนก ทศนา
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นางสาวพนารัตน์ ครูกิ่งพร้าว
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

นายอเนก ชีระสุต
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวกุลธรา จินทร์พูน
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน

นายฤทธิชัย ชูโยธา
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

นายกมล แสงสิริศักดิ์
เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน

นางสาวศศิศา ช่วยชู
นักทรัพยากรบุคคล

นางสาววรรณภา กองศรี
นักทรัพยากรบุคคล

นายศรายุทธ สิทธีชัย
นายช่างโยธาชำนาญงาน

นางสาวกมลวรรณ จินทร์ลวง
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายชาญชัย คงเมือง
พนักงานขับรถยนต์ ระดับ ส.2

ส่วนที่

๓

สภาพแวดล้อมและศักยภาพ
ของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ด้วย SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strength : S)		จุดอ่อน (Weakness : W)	
S1 :	บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานพัฒนาชุมชนเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานภายนอก และบุคลากรมีบุคลิกภาพที่ดี ให้บริการอย่างเป็นมิตร สร้างความประทับใจแก่ผู้รับบริการ	W1 :	การบริหารจัดการพื้นที่ไม่ทั่วถึง เนื่องจากมีขนาดพื้นที่มาก
S2 :	มีห้องพักและสถานที่ที่สะอาด สวยงาม มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา และมีระบบสาธารณูปโภคพร้อมใช้งาน และเพียงพอต่อการฝึกอบรม	W2 :	บุคลากรขาดองค์ความรู้ครอบคลุมภารกิจงานตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ
S3 :	ผู้ตรวจราชการกรม เป็นผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน มีศักยภาพด้านการขอรับสนับสนุนงบประมาณ และด้านการประสานงานกับจังหวัดในพื้นที่ให้บริการ	W3 :	อุปกรณ์สำนักงานมีอายุการใช้งานนาน และไม่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โปรเจคเตอร์ เครื่องพิมพ์ กล้องถ่ายภาพ และกล้องวิดีโอ ฯลฯ
S4 :	มีพื้นที่เรียนรู้ที่หลากหลาย มีฐานเรียนรู้สำหรับให้บริการแก่ผู้เข้ารับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	W4 :	บุคลากรที่ปฏิบัติไม่ครบตามกรอบอัตราค่าจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการไม่เพียงพอในการพัฒนาพื้นที่
S5 :	พนักงานจ้างเหมาบริการสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรได้ บางรายมีองค์ความรู้และทักษะในการเป็นวิทยากรประจำฐานเรียนรู้	W5 :	เครื่องมือ อุปกรณ์ในการดูแล/พัฒนาพื้นที่ไม่เพียงพอ
S6 :	มีกิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์หลากหลาย มีผลดำเนินการต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม		
S4 :	มีสื่อการเรียนรู้ และหลักสูตรการฝึกอบรมที่หลากหลาย		
S8 :	บุคลากรมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยี		
โอกาส (Opportunity : O)		อุปสรรค/ข้อจำกัด (Threat : T)	
O1 :	นโยบายของผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชนให้ความสำคัญกับศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน โดยให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และใช้เป็นสถานที่ในการฝึกอบรมโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ของสำนัก กอง ศูนย์	T1 :	นโยบาย ทิศทางในการขับเคลื่อนงานไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง

O2 :	มีภาคีเครือข่ายหลายภาคส่วนให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน	T2 :	งบประมาณในการจ้างพนักงานค่อนข้างน้อยและไม่ต่อเนื่อง
O3 :	การปรับโครงสร้างศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน โดยมีผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ส่งผลให้ศูนย์ศึกษาฯ เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากผู้บริหารทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น	T3 :	ระเบียบบางข้อไม่เอื้อความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน
O4 :	มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่มงาน พัฒนาการอำเภอ พัฒนาการ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายโคก หนอง นา ฯลฯ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ให้บริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน (๙ จังหวัด)	T4 :	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน มีพื้นที่มาก ทำให้การดูแล พัฒนาพื้นที่ ไม่ทั่วถึง
O5 :	เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้าทันสมัย	T5 :	สถานะเศรษฐกิจมีความผันผวน ค่าครองชีพสูงขึ้น
O6 :	มีสถาบันการศึกษาหลายแห่งในบริเวณที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน	T6 :	เกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง
		T7 :	การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว เช่น สังคมผู้สูงอายุ

๓.๒ การจัดทำกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix

TOWS Matrix

จุดแข็ง (S)

๑. บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานพัฒนาชุมชน เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานภายนอก และบุคลากร มีบุคลิกภาพที่ดี ให้บริการอย่างเป็นมิตร สร้างความประทับใจแก่ผู้รับบริการ
๒. มีห้องพักและสถานที่ที่สะอาด สวยงาม มีอุปกรณ์ โสตทัศนศึกษา และมีระบบสาธารณูปโภคพร้อมใช้งาน และเพียงพอต่อการฝึกอบรม
๓. ผู้ตรวจราชการกรม เป็นผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชน มีศักยภาพด้านการขอรับสนับสนุนงบประมาณ และด้านการประสานงานกับจังหวัด ในพื้นที่ให้บริการ
๔. มีพื้นที่เรียนรู้ที่หลากหลาย มีฐานเรียนรู้สำหรับ ให้บริการแก่ผู้เข้ารับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๕. พนักงานจ้างเหมาบริการสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรได้ บางรายมีองค์ความรู้ และทักษะในการเป็นวิทยากรประจำฐานเรียนรู้
๖. มีกิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์หลากหลาย มีผลดำเนินการต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
๗. มีสื่อการเรียนรู้ และหลักสูตรการฝึกอบรม ที่หลากหลาย
๘. บุคลากรมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยี

จุดอ่อน (W)

๑. การบริหารจัดการพื้นที่ไม่ทั่วถึง เนื่องจากมีขนาดพื้นที่มาก
๒. บุคลากรขาดองค์ความรู้ครอบคลุมภารกิจงาน ตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ
๓. อุปกรณ์สำนักงานมีอายุการใช้งานนาน และไม่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โปรเจคเตอร์ เครื่องพิมพ์ กล้องถ่ายภาพ และกล้องวิดีโอ ฯลฯ
๔. บุคลากรที่ปฏิบัติไม่ครบตามกรอบอัตรากำลัง และพนักงานจ้างเหมาบริการไม่เพียงพอในการพัฒนาพื้นที่
๕. เครื่องมือ อุปกรณ์ในการดูแล/พัฒนาพื้นที่ไม่เพียงพอ

<p>โอกาส (O)</p> <p>๑. นโยบายของผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชนให้ความสำคัญกับศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน โดยให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และใช้เป็นสถานที่ในการฝึกอบรมโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของสำนัก กอง ศูนย์</p> <p>๒. มีภาคีเครือข่ายหลายภาคส่วนให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน</p> <p>๓. การปรับโครงสร้างศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน โดยมีผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ส่งผลให้ศูนย์ศึกษาฯ เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากผู้บริหารทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น</p> <p>๔. มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก ได้แก่ พัฒนาการจังหวัด ผู้อำนวยการกลุ่มงาน พัฒนาการอำเภอ พัฒนาการ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายโคก หนอง นา ฯลฯ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ให้บริการของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน (๙ จังหวัด)</p> <p>๕. เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้า ทันสมัย</p> <p>๖. มีสถาบันการศึกษาหลายแห่งในบริเวณที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน</p>	<p>SO กลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>๑. (S3+O3) ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนสู่ความสำเร็จ ด้วยการตรวจราชการแบบบูรณาการ</p> <p>๒. (S1+O2,O4) สนับสนุนการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. (S1+O1,O4,O5) พัฒนาศักยภาพเครือข่ายการพัฒนาเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน</p> <p>๔. (S4,S5+O2,O4) พัฒนาฐานเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนา</p> <p>๕. (S6,S7,S8+O5) พัฒนาสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาชุมชน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน</p> <p>๖. (S7,S8+O5) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะเพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง</p> <p>๗. (S1,S7+O2,O5) พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้มีมาตรฐานเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน</p>	<p>WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>๑. (W2+O1,O5) ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน</p>
--	---	--

	๘. (S1,S8+O2,O5,O6) พัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่	
ภัยคุกคาม (T) ๑. นโยบาย ทิศทางในการขับเคลื่อนงาน ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง ๒. งบประมาณในการจ้างพนักงานค่อนข้างน้อย และไม่ต่อเนื่อง ๓. ระเบียบบางข้อไม่เอื้อความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน ๔. ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน มีพื้นที่มากทำให้การ ดูแล พัฒนาพื้นที่ ไม่ทั่วถึง ๕. สถานะเศรษฐกิจมีความผันผวน ค่าครองชีพสูงขึ้น ๖. เกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ๗. การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว เช่น สังคม ผู้สูงอายุ	ST กลยุทธ์เชิงรับ ๑. (S1+T4+T6) เสริมสร้างการบูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่าย เพื่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่	WT กลยุทธ์เชิงป้องกัน ๑. (W1,W4,W5+T2,T5,T6) พัฒนาสภาพพื้นที่ให้มีความพร้อมในการให้บริการ การเรียนรู้

ส่วนที่

๕

ทิศทางการพัฒนาของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๔

ทิศทางการพัฒนาของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๔.๑ วิสัยทัศน์

“สถาบันแห่งการพัฒนางานพัฒนาชุมชนและการเรียนรู้สาธารณะ”

คำนิยามวิสัยทัศน์

สถาบันแห่งการพัฒนางานพัฒนาชุมชนและการเรียนรู้สาธารณะ หมายถึง การเป็นองค์กรหลักที่มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมและยกระดับงานพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งเป็นพื้นที่แบ่งปันองค์ความรู้สู่สาธารณะ เพื่อให้คนในสังคมเกิดกระบวนการเรียนรู้และร่วมกันขับเคลื่อนชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๔.๒ พันธกิจ

- ๑) พัฒนางานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพ
- ๒) พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายให้มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน
- ๓) พัฒนาพื้นที่การเรียนรู้สาธารณะ
- ๔) การพัฒนานวัตกรรมสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะ
- ๕) พัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

๔.๓ สาระสำคัญแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก

๑) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๑ การส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนสู่ความสำเร็จ ได้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๑ : การส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนสู่ความสำเร็จ		
เป้าหมาย : ผลการขับเคลื่อนประเด็นเน้นย้ำ ๕+๑ ของกรมการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับ “ดีมาก”		
กลยุทธ์ : ๑. ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนสู่ความสำเร็จด้วยการตรวจราชการแบบบูรณาการ ๒. สนับสนุนการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ		
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ :		
ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. มีการกำกับและติดตามการดำเนินงานพัฒนาชุมชน	๔ ครั้งต่อเดือน	กลุ่มงานตรวจราชการ
๒. ค่าคะแนนรวมผลการขับเคลื่อนประเด็นเน้นย้ำ ๕+๑ ของจังหวัดในพื้นที่ให้บริการ	ร้อยละ ๙๕	กลุ่มงานตรวจราชการ
แนวทางการพัฒนา :		
๑. สนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้บรรลุค่าเป้าหมาย		
๒. ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนของจังหวัดด้วยทีมและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาชุมชน		
๓. สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม หนุนเสริมการขับเคลื่อนประเด็นเน้นย้ำ ๕+๑		

โครงการหลักที่สำคัญ	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑. โครงการ CDD Next Team เสริมพลังขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน	ม.ค. - ก.ย. ๖๙	กอง.ตรวจราชการ
๒. โครงการ ก้าวต่อไป "โคก หนอง นา" Growth Team ศพช.พิษณุโลก	มี.ค. - ก.ย. ๖๙	กอง.วิจัยและพัฒนา ชุมชนเชิงพื้นที่
๓. โครงการ O' Phitlok Next Team	ธ.ค. ๖๘ - ก.ค. ๖๙	กอง.ตรวจราชการ

๒) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนาให้มีสมรรถนะสูง ได้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนพัฒนาเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่องที่ ๒ : การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนาให้มีสมรรถนะสูง		
เป้าหมาย : บุคลากรกรมการพัฒนาชุมชนและเครือข่ายพัฒนามีศักยภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนอย่างมืออาชีพ		
กลยุทธ์ : ๑. ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน ๒. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายการพัฒนาเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน		
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ :		
ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน	ร้อยละ ๘๐	กลุ่มงานบริการทางวิชาการ
แนวทางการพัฒนา :		
๑. พัฒนาบุคลากรกรมการพัฒนาชุมชนให้มีทักษะองค์ความรู้ในงานพัฒนาชุมชนและด้านอื่น ๆ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
๒. พัฒนาเครือข่ายการพัฒนาให้มีทักษะ องค์ความรู้ ในเรื่องต่าง ๆ ที่สามารถนำไปพัฒนางานพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้		
โครงการหลักที่สำคัญ	ระยะเวลา ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน	ม.ค. - ก.ย. ๖๙	กอง.บริการทางวิชาการ
๒. โครงการ “๑ คน ๑ ความดี” บุคคลต้นแบบสู่องค์กรคุณธรรม	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กอง.บริการทางวิชาการ
๓. โครงการ “๑ บุคลากร ๑ องค์ความรู้งานพัฒนาชุมชน”	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กอง.บริการทางวิชาการ
๔. โครงการพัฒนาทักษะผู้นำนันทนาการ	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กอง.บริการทางวิชาการ

๓) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๓ การพัฒนาพื้นที่และมาตรฐานการให้บริการ ได้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนพัฒนาเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่องที่ ๓ : การพัฒนาพื้นที่และมาตรฐานการให้บริการ		
เป้าหมาย : ศพช.พิษณุโลก เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้งานพัฒนาชุมชนที่มีมาตรฐาน		
กลยุทธ์ : ๑. พัฒนาฐานเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนา ๒. พัฒนาสภาพพื้นที่ให้มีความพร้อมในการให้บริการการเรียนรู้		

ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับมาตรฐาน การให้บริการ (Better Touch Point)	ระดับดีเด่น	ฝ่ายอำนวยการ

แนวทางการพัฒนา :

- พัฒนาฐานเรียนรู้ตามหลักกิจกรรมธรรมชาติให้มีความพร้อมรองรับการเรียนรู้
- พัฒนาและปรับปรุงอาคาร สถานที่ ให้มีสวยงาม และเหมาะสมในการเรียนรู้ สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ใช้บริการ
- พัฒนาระบบการให้บริการอาคาร สถานที่ ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

โครงการหลักที่สำคัญ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. โครงการ Trash to Treasure : เปลี่ยนขยะให้มีค่า	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองบริการทางวิชาการ
๒. โครงการบ้านสวย สวนครัวงาม ตามวิถีเศรษฐกิจ พอเพียง @ ศพช.พิษณุโลก	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่
๓. โครงการบูรณาการ	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	ฝ่ายอำนวยการ
๔. โครงการหิ้วปิ่นโตไปเอามือสามัคคี แปลงโคก หนอง นา ศพช.พิษณุโลก	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่

๔) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๔ การพัฒนานวัตกรรมสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะ ได้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๔ : การพัฒนานวัตกรรมสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะ

เป้าหมาย : มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เข้าถึงง่าย เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

- กลยุทธ์ :** ๑. พัฒนาสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๒. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สื่อการเรียนรู้สาธารณะเพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ :

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. มีแหล่งรวบรวมสื่อการเรียนรู้สาธารณะที่เข้าถึงง่าย	๑ แหล่ง	กลุ่มงานตรวจราชการ
๒. มีช่องทางประชาสัมพันธ์สื่อการเรียนรู้สาธารณะ	๕ ช่องทาง	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่

แนวทางการพัฒนา :

- สร้างและพัฒนาสื่อรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะจากการจัดการองค์ความรู้ (KM) ให้หลากหลายและทันสมัย
- ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้สาธารณะทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

โครงการหลักที่สำคัญ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. กองทุนเมล็ดพันธุ์พืช ศพช.พิษณุโลก	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่
๒. การจัดแสดงนิทรรศการผ้าไทยใส่ให้สนุก	ธ.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองตรวจราชการ
๓. คลังสื่อต้นกล้าพัฒนา หนุนเสริมภารกิจ ๕+๑	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	กองตรวจราชการ

๕) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๕ การพัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ได้กำหนด เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๕ : การพัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่											
<p>เป้าหมาย : มีหลักสูตรการเรียนรู้และผลงานวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนงาน พัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมตามบริบทพื้นที่</p>											
<p>กลยุทธ์ : ๑. พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้มีมาตรฐานเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ๒. พัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่</p>											
<p>ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ :</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ตัวชี้วัด</th> <th>ค่าเป้าหมาย</th> <th>หน่วยงานรับผิดชอบ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. มีหลักสูตรการเรียนรู้</td> <td>๑ หลักสูตร</td> <td>กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่</td> </tr> <tr> <td>๒. มีผลงานวิจัยงานพัฒนาชุมชน</td> <td>๒ ผลงาน</td> <td>กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่</td> </tr> </tbody> </table>			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. มีหลักสูตรการเรียนรู้	๑ หลักสูตร	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่	๒. มีผลงานวิจัยงานพัฒนาชุมชน	๒ ผลงาน	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่
ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ									
๑. มีหลักสูตรการเรียนรู้	๑ หลักสูตร	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่									
๒. มีผลงานวิจัยงานพัฒนาชุมชน	๒ ผลงาน	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่									
<p>แนวทางการพัฒนา :</p> <p>๑. สร้างและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนาในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน</p> <p>๒. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการพัฒนาในการเป็นนักวิจัยชุมชนเพื่อขับเคลื่อนชุมชน</p>											
โครงการหลักที่สำคัญ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ									
๑. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง	พ.ย. ๖๘ - มี.ย. ๖๙	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่									
๒. การพัฒนาระบบช่องทางการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ฐานกองทุนเมล็ดพันธุ์พืช ศพข.พิษณุโลก	ม.ค. ๖๙	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่									
๓. โครงการนวัตกรรมภาครัฐในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Gov Lab)	ก.พ. - มี.ย. ๖๙	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่									
๔. หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน	ธ.ค. ๖๘	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่									

วิสัยทัศน์

“สถาบันแห่งการพัฒนางานพัฒนาชุมชนและการเรียนรู้สาธารณะ”

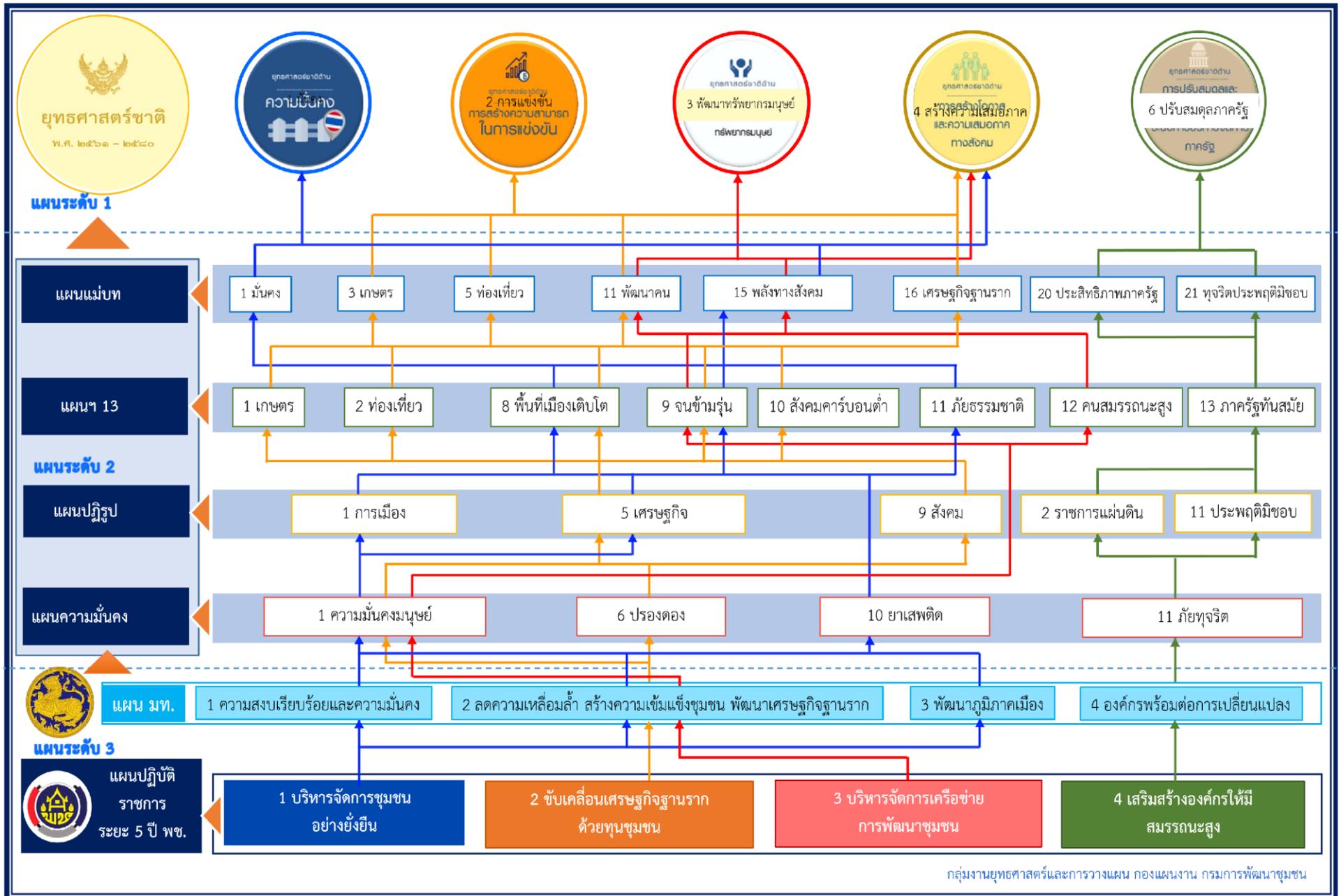

พันธกิจ	พัฒนางานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพ	พัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายให้มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน	พัฒนาพื้นที่การเรียนรู้สาธารณะ	พัฒนาสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะ	พัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
ประเด็นการพัฒนา	1 Performance การส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนสู่ความสำเร็จ	2 Personnel การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนาให้มีสมรรถนะสูง	3 Place การพัฒนาพื้นที่และมาตรฐานการให้บริการ	4 Public Learning การพัฒนานวัตกรรมสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะ	5 Program การพัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่
เป้าหมาย	ผลการทำงานขับเคลื่อนประเด็นฯ 5+1 ของอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับ “ดีมาก”	บุคลากรกรมการพัฒนาชุมชนและเครือข่ายการพัฒนา มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนอย่างมืออาชีพ	ศพช.พิษณุโลก เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้งานพัฒนาชุมชนที่มีมาตรฐาน	มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย เข้าถึงง่าย เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพ	มีหลักสูตรการเรียนรู้ และผลงานวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมตามบริบทพื้นที่
กลยุทธ์	1. ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนสู่ความสำเร็จด้วยการตรวจราชการแบบบูรณาการ 2. สนับสนุนการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน 2. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายการพัฒนาเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน	1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนา 2. พัฒนาสภาพพื้นที่ให้มีความพร้อมในการให้บริการการเรียนรู้	1. พัฒนาสื่อและรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนและพัฒนาศักยภาพชีวิตของประชาชน 2. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สื่อการเรียนรู้สาธารณะเพื่อสร้างการรับรู้ในวงกว้าง	1. พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน 2. พัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์	1. มีการกำกับและติดตามการดำเนินงานพัฒนาชุมชนอย่างน้อย 4 ครั้งต่อเดือน 2. ค่าคะแนนผลการขับเคลื่อนประเด็นฯ 5+1 ของจังหวัดในพื้นที่ให้บริการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95	1. ผลการขับเคลื่อนงานตามประเด็นฯ 5 + 1 บรรลุเป้าหมาย ร้อยละ 100 2. ผลความสำเร็จของการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนในพื้นที่	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก ได้รับมาตรฐานการให้บริการ (Better Touch Point) อยู่ในระดับ “ดีเด่น”	1. มีแหล่งรวบรวมสื่อการเรียนรู้สาธารณะที่เข้าถึงง่าย 2. มีช่องทางประชาสัมพันธ์สื่อการเรียนรู้สาธารณะไม่น้อยกว่า 5 ช่องทาง	1. มีหลักสูตรการเรียนรู้ อย่างน้อย 1 หลักสูตร 2. มีผลงานวิจัยงานพัฒนาชุมชน อย่างน้อย 2 ผลงาน
แนวทางการพัฒนา	1. สนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้บรรลุค่าเป้าหมาย 2. ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนของจังหวัดด้วยทีมและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาชุมชน 3. สนับสนุนโครงการ/กิจกรรม หนุนเสริมการขับเคลื่อนประเด็นฯ 5+1	1. พัฒนาศักยภาพกรมการพัฒนาชุมชน ให้มีความรู้และทักษะในงานพัฒนาชุมชน สามารถขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. พัฒนาเครือข่ายการพัฒนาให้มีความรู้ และทักษะในงานพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ที่ตนเองได้	1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้ตามหลักกิจกรรมธรรมชาติ ให้มีความพร้อมรองรับการเรียนรู้ 2. พัฒนาและปรับปรุงอาคาร สถานที่ ให้มีสวยงามและเหมาะสมในการเรียนรู้ สร้างความประทับใจให้แก่ผู้ใช้บริการ 3. พัฒนาระบบการให้บริการอาคาร สถานที่ ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	1. สร้างและพัฒนาสื่อรูปแบบการเรียนรู้สาธารณะจากการจัดการองค์ความรู้ (KM) ให้หลากหลายและทันสมัย 2. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้สาธารณะทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสร้างการรับรู้ในวงกว้าง	1. สร้างและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและเครือข่ายการพัฒนาในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน 2. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการพัฒนาในการเป็นนักวิจัยชุมชน เพื่อขับเคลื่อนชุมชน
โครงการ / กิจกรรม	1. โครงการ CDD Next Team เสริมพลังขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน 2. โครงการ ก้าวต่อไป “โตก ทอง นา” Growth Team ศพช.พิษณุโลก 3. โครงการ 0' Phitlok Next Team	1. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน (AI for Community Development) 2. โครงการ “1 คน 1 ความดี” บุคคลต้นแบบสู่องค์กรคุณธรรม 3. โครงการ “1 บุคลากร 1 องค์ความรู้งานพัฒนาชุมชน” 4. โครงการพัฒนาทักษะผู้นำนักพัฒนา	1. โครงการ Trash to Treasure : เปลี่ยนขยะให้มีค่า 2. โครงการบ้านสวย สวนครัวงาม ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง @ ศพช.พิษณุโลก 3. โครงการรพชพัฒนา 4. โครงการทิวทัศน์ไปเอามื้อสามัคคี แปลงโลก ทอง นา ศพช.พิษณุโลก	1. กองทุนเมล็ดพันธุ์พืช ศพช.พิษณุโลก 2. การจัดแสดงนิทรรศการผ้าไทยใส่ให้สนุก 3. คลังสื่อนักพัฒนา หนุนเสริมภารกิจ 5+1	1. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง 2. การพัฒนาระบบช่องทางสื่อสาร ประชาสัมพันธ์เผยแพร่จากกองทุนเมล็ดพันธุ์พืช ศพช.พิษณุโลก 3. โครงการนวัตกรรมคาร์บูร์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Gov Lab) 4. หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน

ส่วนที่

๕

ภาคผนวก

ความเชื่อมโยงของแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 กับ บทบาทภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โมเดลเศรษฐกิจ BCG **หลักการ & แนวคิด** แนวคิด Resilience

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs

"เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

แผนปฏิบัติการที่ 1 2 3 4

(1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนให้สามารถบริหารจัดการตนเองได้ตามพอเพียงได้อย่างยั่งยืน
 (2) การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็ง
 (3) การสร้างความร่วมมือและเสริมสมรรถภาพให้กับชุมชนเข้มแข็งในระหว่างประเทศ
 (4) การพัฒนาองค์กรที่ใช้ทันสมัย มีนวัตกรรมสูง ครอบคลุมรายภาค บูรณาการข้อมูลการพัฒนาระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ตามแผนชุมชน

1 ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

(1) เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
 (2) การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
 (3) ฐานการผลิตงานด้านไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
 (4) การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
 (5) ประชูปการด้านการลงทุนและโลจิสติกส์
 (6) อีเล็คตรอนิกส์อัจฉริยะ

- ส่งเสริมการขยายตัวของตลาดค้าเกษตรมูลค่าสูง
 - ขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - พัฒนาระบบจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร

- ส่งเสริมกิจกรรม สินค้าและบริการการท่องเที่ยวมูลค่าสูง
 - พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
 - ยกระดับการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ
 - พัฒนาศักยภาพและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว

→ เครื่องช่างเกษตรปลอดภัย 2
 → ยกระดับและพัฒนาสินค้า OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน 2
 → การพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสม (โคก หนอง นา) 1

2 โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจสังคม

(7) SMEs ที่เข้มแข็ง มีคุณภาพสูง แข่งขันได้
 (8) พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ
 (9) ความยากจนข้ามรุ่น และความคุ้มครองทางสังคม

- สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก

- แก้ไขความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้า
 - สร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น
 - ยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย
 - บูรณาการฐานข้อมูล

→ เพิ่มศักยภาพผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ
 → ยกระดับการผลิต/การแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2
 → ส่งเสริมช่องทางทางการตลาด 2
 → ส่งเสริมสมาชิก/กลุ่มอาชีพ 2
 → การเข้าถึงแหล่งทุน 2
 → จัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย 2
 → ทักษะทางการเงิน/ส่งเสริมการออม 2
 → บริหารจัดการหนี้โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 2

3 ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(10) เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
 (11) การลดความเสี่ยงจากทรัพยากรธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- สร้างรายได้ให้ชุมชนท้องถิ่นและเกษตรกร
 - ปรับปรุงทุกกิจกรรมเข้าสู่วิถีชีวิตที่มั่นคงอย่างยั่งยืน

- เพิ่มศักยภาพในการรับมือของประชาชนและชุมชน
 - อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

→ ยกระดับการผลิต/การแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2
 → ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 2
 → หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 1
 → การพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสม (โคก หนอง นา) 1
 → เครื่องช่างจิตอาสาพัฒนาชุมชน 3
 → โครงการ อพ.สธ./โครงการพระราชดำริ 1

4 ปัจจัยผลักดันพลิกโฉมประเทศไทย

(12) กำลังคนที่มีสมรรถนะสูง
 (13) ภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพตอบโจทย์ประชาชน

- พัฒนาคนทุกช่วงวัยในทุกมิติ
 - พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง
 - ส่งเสริมการริเริ่มนวัตกรรมชีวิต

- พัฒนาคู่มือการบริหารภาครัฐ
 - ปรับปรุงการบริหารจัดการภาครัฐ

→ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3
 → เสริมสร้างศักยภาพผู้นำ/กลุ่ม/องค์กร/เครือข่าย 3
 → สร้างเครือข่ายการพัฒนาชุมชนทั้งในและต่างประเทศ 3

→ เสริมสร้างองค์กรที่ใช้สมรรถนะสูง เป็นองค์กรธรรมาภิบาลและทันสมัย 4
 → เสริมสร้างบุคลากรให้มีอุดมการณ์ มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน 4

กองแผนงาน สำนักงานยุทธศาสตร์และการวางแผน

กรอบแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมการพัฒนาชุมชน

“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์	“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”								
พันธกิจ	๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน	๒. ส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่ประชาชนและชุมชน	๓. สร้างความร่วมมือและส่งเสริมบทบาทเครือข่ายการพัฒนาชุมชนเพื่อยกระดับงานพัฒนาชุมชน ให้ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ	๔. พัฒนาองค์กรให้ทันสมัย มีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล บุคลากรมีอุดมการณ์และเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน					
แผนปฏิบัติการ	๑. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถบริหารจัดการและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน	๒. การส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง	๓. การสร้างความร่วมมือและส่งเสริมบทบาทเครือข่ายการพัฒนาชุมชนทั้งในและต่างประเทศ	๔. การพัฒนาองค์กรให้ทันสมัย มีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล บุคลากรมีอุดมการณ์และเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน					
เป้าหมาย	๑. ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน	๒. เศรษฐกิจฐานรากมีความมั่นคง คนในชุมชนมีงาน มีอาชีพ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี	๓. เครือข่ายการพัฒนาชุมชนสามารถขับเคลื่อนชุมชนสู่ความเข้มแข็ง และเกิดการเชื่อมโยงความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ	๔. กรมการพัฒนาชุมชน เป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล สมรรถนะสูง ทันสมัย บุคลากรมีอุดมการณ์และมีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน					
กลยุทธ์	๑.๑ เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	๑.๒ ยกระดับขีดความสามารถของชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม	๒.๑ สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG	๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง	๒.๓ แก้ไขปัญหาความยากจนลดความเหลื่อมล้ำด้วยปฏิบัติการดิจิทัลแบบมุ่งเป้า	๓.๑ สร้างเครือข่ายการพัฒนาชุมชนด้วยประชาชนที่มีสมรรถนะสูง	๓.๒ ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาชุมชนภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ	๔.๑ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีอาชีพ	๔.๒ ยกระดับองค์กรให้มีความทันสมัยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล
ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์	๑. จำนวนครัวเรือนและชุมชนมีข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชนเพื่อวางแผนการพัฒนาและบริหารจัดการชุมชน ๒. จำนวนผู้นำชุมชนที่สามารถบริหารจัดการชุมชนและขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ๓. ร้อยละของตำบลที่มีการบูรณาการแผนพัฒนาตำบลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการชุมชน ๔. ร้อยละของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น	๑. อัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากของมูลค่าสินค้า OTOP ๒. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. คงเหลือ ๓. ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายที่ได้รับการแก้ไขปัญหาระยะสั้น	๑. ร้อยละของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะสูง และสามารถขับเคลื่อนเครือข่ายการพัฒนาชุมชนให้เกิดความสำเร็จ ๒. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งชุมชน ๓. ระดับความร่วมมือในการเชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนของเครือข่ายการพัฒนาชุมชนของต่างประเทศ	๑. ร้อยละของหน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการตามลวดลายกับหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด ๒. ระดับความสำเร็จในการพัฒนากิจกรรมการพัฒนาชุมชนสู่องค์กรทันสมัย ๓. จำนวนนวัตกรรมในงานพัฒนาชุมชน ๔. ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างภาพลักษณ์กรมการพัฒนาชุมชน					
แนวทางการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนากิจกรรมจัดการชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถรับมือกับภัยและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการสร้างชุมชนต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ การพึ่งพาเองด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 	<ul style="list-style-type: none"> บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีองค์ความรู้ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งอนาคตที่เข้มแข็ง 	<ul style="list-style-type: none"> สร้างและพัฒนาภาคีขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนทุนเสริมเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งและมีความสามารถในการแข่งขัน ด้วยกลไกประชารัฐ และการรวมกลุ่มผู้ประกอบการในชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน และส่งเสริมช่องทางการตลาด ยกระดับชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตกรรม เพื่อเศรษฐกิจชุมชนอย่างครบวงจร 	<ul style="list-style-type: none"> ปรับระบบบริหารจัดการทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล จัดสรรสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจของชุมชนให้พึ่งตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> แก้ปัญหาคความยากจนลดความเหลื่อมล้ำด้วยระบบปฏิบัติการดิจิทัลที่เข้าถึงประชาชนรายครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> ยกระดับขีดความสามารถของประชาชนให้เป็นพลเมืองขับเคลื่อนเครือข่ายการพัฒนาชุมชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับการพัฒนาเปลี่ยนแปลง จัดการเครือข่ายการพัฒนาชุมชนให้มีพลังที่เข้มแข็งและยั่งยืนในทุกมิติ 	<ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงการพัฒนาชุมชนของไทยกับการพัฒนาชุมชนของต่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> เสริมสร้างอุดมการณ์การพัฒนาชุมชนยึดหลักธรรมาภิบาล มีความทันสมัย เป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพสูงและระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> ยกระดับสู่องค์กรธรรมาภิบาล องค์กรทันสมัย และองค์กรแห่งความสุข ยกระดับภาพลักษณ์องค์กรให้เป็นที่รับรู้และยอมรับ เกิดความเชื่อมั่นจากชุมชนและสังคมทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ
หน่วยงาน	หน่วยงานหลัก : สสช. หน่วยงานสนับสนุน : สชช. สทอ. สส. สสร. กน.	หน่วยงานหลัก : ศสช. หน่วยงานสนับสนุน : สชช. สทช.	หน่วยงานหลัก : สทว. หน่วยงานสนับสนุน : สชช. สทช. สทอ. สทข.	หน่วยงานหลัก : สทอ. หน่วยงานสนับสนุน : สชช. สทว.	หน่วยงานหลัก : สชช. หน่วยงานสนับสนุน : สชช. สทอ. สทข. สทว.	หน่วยงานหลัก : สทช. หน่วยงานสนับสนุน : สชช. สสร. สสร. สทอ.	หน่วยงานหลัก : ศค. หน่วยงานสนับสนุน : สทอ. สทช.	หน่วยงานหลัก : สทช. หน่วยงานสนับสนุน : กจ. สชช. สอ. กน. คจ.	หน่วยงานหลัก : ศสช. หน่วยงานสนับสนุน : ศชช. กจ. สสร. สทอ. สท. กน. คจ.

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิจญ์โลก

